

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Meie 28.11.2025

nr 7-1/9632

Kutse huvigruppidele tagasiside andmiseks EL digivaldkonna lihtsustamispaketi kohta

Head koostööpartnerid!

Justiits- ja Digiministeerium on kokku panemas seisukohti Euroopa Komisjoni avaldatud digiomnibusi lihtsustamispaketile. Soovime Teid teemast teavitada ning kutsume Teid esitama ministeeriumile oma arvamusi.

Digiomnibusi näol on tegemist Euroopa Liidu digivaldkonna õigusaktide lihtsustamise ettepanekutega. Ettepanekud on jagatud kahte eelnõusse:

1. Digiomnibusi üldeelnõu, mis näeb ette mitme andmealase regulatsioonide konsolideerimise ühte õigusakti ning mitmete reeglite lihtsustamise. Määrusesse (EL) 2023/2854 (andmemäärus, DA) liidetakse nõuded järgnevatest määrustest: määruse (EL) 2018/1807 (andmete vaba liikumise määrus, FFDR), määruse (EL) 2022/868 (andmehalduse määrus, DGA) ja direktiivi (EL) 2019/1024 (avaandmete direktiiv) sätteid. Juhime tähelepanu, et avaandmete direktiiv muutub selle muudatusega Euroopa Liidu määruseks. Määrus on vahetult kohaldatav ning täisharmoniseeriv. Direktiivi puhul on liikmesriikidel suurem vabadus teema ülevõtmiseks. Lisaks muudetakse teatud nõudeid (näiteks muudetakse andmehalduse määruses reguleeritud andmevahendusteenuse osutajate nõuded vabatahtlikuks, andmemääruses kitsendatakse B2G andmevahetuse skoopti ning luuakse mõningad erisused, täiendatakse tasu küsimise nõudeid andmete taaskasutamise eest) ning VKEdele mõeldud ELi andmeõiguse nõuete täitmist hõlbustavaid reegleid laiendatakse väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele (SMCdele).

Lisaks avatakse eelnõuga osaliselt määrus (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus, IKÜM) ning määrus (EL) 2018/1725 (Euroopa Liidu institutsioonide, organite ja asutuste andmekaitse määrus, EUDPR). IKÜMi vaatest on muudatuse seotud eelkõige isikuandmete mõiste kitsendamisega, täpsustatakse isikuandmete töötlemise reeglistikku AI arendamiseks ja kasutamiseks, muudetakse automaatotsuste ja profileerimise lubatavuse tingimusi, täpsustatakse andmesubjekti õigusi, muudetakse vastutava töötleja kohustusi teabe andmisel ja andmekaitserikkumistest teavitamisel ning uuendatakse küpsiste ja nõusolekutega seotud regulatsiooni.

Vähesemal määral muudetakse ka küberturvalisuse ja eID määruseid: määrust (EL) 2022/2554 (finantssektori digitaalse tegevuskerksuse määrust, DORA), direktiivi (EL) 2022/2557 (elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiiv, CER), direktiivi (EL) 2022/2555 (küberturvalisuse 2. direktiiv, NIS2) ning määrust (EL) 910/2014 (e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste määrus, eIDAS). Eelmainitud õigusaktid näevad ette intsidentidest või juhtumitest teavitamise kohustused, millest tuleb vahel raporteerida erinvatele asutustele, sh olenevalt nõuetest ka eri liikmesriikide asutustele, kasutades seejuures erinevaid vorme. Muudatuse eesmärk

on luua ühtne teavituskanal (*single-entry point* ehk *SEP*), mille kaudu on võimalik täita sujuvamalt teavituskohustusi.

Digiomnibusi dokumentidega palume teil tutvuda Euroopa Komisjoni kodulehel (inglise keeles): <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/digital-omnibus-regulation-proposal>.

2. Tehisintellekti määrusega seotud digiombusiga avatakse määrus (EL) 2024/1689 (tehisintellekti määrus, AIA), mis ei ole veel täies ulatuses jõustunud. Algatus käsitleb mitmeid erinevaid teemavaldkondi, nagu näiteks:

- Muudetakse kõrge riskiga tehisintellektisüsteemide reeglite kohaldumisaega. Tähtaja kulgemine soovitakse siduda standardite valmimisega.
- Täpsustatakse ning täiendatakse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtetele (VKEdele) ning väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele (SMCide) kehtivaid regulatsioone
- Muudetakse AI kasutamise teadlikkuse tõstmise ja kõrge riskiga tehisintellektisüsteemide pakkuja kohustuste sätteid.
- Muudetakse vastavushindamise asutuste sätteid;
- Luuakse õiguslik alus töödelda eriliigilisi isikuandmeid tehisintellektisüsteemi kallutatuse avastamiseks ja parandamiseks.
- Koondatakse Euroopa AI Ameti kätte üldotstarbelistel tehisintellekti mudelitel põhinevate süsteemide või väga suurtes veebiplatvormides ja otsingumootorites olevate tehisintellekti funktsioonide järelevalve;
- Täiendatakse tehisintellekti regulatiivsete liivakastide (nn testkeskkondade) ja reaalses keskkonnas testimise reeglistikku, ning luuakse õiguslik alus EL-ülese AI testkeskkonna loomiseks.

AI omnibusi dokumentidega on võimalik tutvuda Euroopa Komisjoni kodulehel (inglise keeles): <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/digital-omnibus-ai-regulation-proposal>.

Palume omnibus pakatile Teie seisukohti järgmiste küsimuste alusel:

- Kas toetate eelnõudes toodud eesmärgi ja pakutud lahendusi? Palun tooge välja, milliseid toetate ja miks? Milliseid ettepanekuid Teie ei toeta ja miks?
- Kas toetate avaandmete direktiivi muutumist määruseks? Kas näete, et oleks vajalik muuta väärtuslike andmetike nimekirju. Kui jah, siis kuidas ja miks?
- Millised aspektid ja ettepanekud vajaksid täpsustamist või lisaselgitusi, et oleksid praktikas rakendatavad?
- Kas on Eesti jaoks spetsiifilisi aspekte, mis mõjutavad valdkonna seniseid praktikaid. Palun tooge konkreetseid näiteid, viidake võimalusel analüüsidele-raportitele.
- Palun tooge välja muud teemad, mis on nimetatud aktide puhul Teile murekohaks.

Tagasiside ei pea tingimata hõlmama kõiki teemasid ja küsimusi. Arvamust võib anda ka ainult Teie organisatsiooni vaatest kõige olulisematele teemadele ja küsimustele.

Palun saatke oma arvamus digiombusi ettepanekute kohta hiljemalt 19.12.2025 aadressile info@justdigi.ee.

Teemat tutvustame ka 09.12.2025 kell 12.00-14.00 toimuval kaasamisüritusel MS Teamsis. Osalemissoovist palume teada anda siin: [Digiombusi kaasamise seminar](#). Teamsi link kuvatakse peale registreerimist samal vormil.

Küsimuste korral palun võtke kontakti: Kristi Värk (kristi.vark@justdigi.ee) ja Stina Avvo (stina.avvo@justdigi.ee).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiina Uudeberg
kantsler

Lisaadressaadid:
Haridus- ja Teadusministeerium
Kaitseministeerium
Kliimaministeerium
Välisministeerium
Kultuuriministeerium
Rahandusministeerium
Siseministeerium
Sotsiaalministeerium
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
Riigi Infosüsteemi Amet
Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskus
Registrite ja Infosüsteemide Keskus
Riigiside Sihtasutus
Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskus
Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus
Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus
Keskonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus
Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet
Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi Infotehnoloogia Keskus
Andmekaitse Inspeksioon
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet
Eesti Pank
Finantsinspeksioon
Statistikaamet
Rahvusrhiiv
Eesti Keele Instituut
Põllumajandus- ja Toiduamet
Transpordiamet
Ravimiamet
Terviseamet
Eesti Linnade ja Valdade Liit
Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon
Politsei- ja Piirivalveamet
Tööandjate Keskliit
Taltech AIRE
Konkurentsiamet
Patendiamet
Teenusmajanduse Koda
Eesti Advokatuuri IP/IKT komisjon
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda
Toiduainetööstuse Liit
Eesti Kaupmeeste Liit
Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit
Andmekaitse Liit
Eesti Meediaettevõtete Liit (EML)
Eesti Autorite Ühing
Eesti Esitajate Liit
Eesti Fonogrammitootjate Ühing
MTÜ Filmi Esmasalvestuse Tootjate Ühing
Eesti Audiovisuaalautorite Liit
Balti Uudismeedia Väljaandjate Ühing
Eesti Näitlejate Liit
Eesti Kirjastuste Liit
Eesti Ajakirjanike Liit
Eesti Rahvusraamatukogu
Patendivolinike Koda
MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused

Eesti Akrediteerimise Keskus
Tallinna Tehnikaülikooli infotehnoloogia teaduskond
Tartu Ülikool
Eesti Pangaliit
Haiglate Liit
Perearstide Selts
Eesti Vee-ettevõtete Liit
Kiirabi Liit
Apteekrite Liit
Eesti Elektritööstuse Liit
Eesti Jõujaamade ja Kaugkütte Ühing
Eesti Gaasiliit
Eesti Transpordikütuste Ühing
Eesti Juristide Liit
Riigiprokuratuur
Notarite Koda
Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda
Riigikohus
Tallinna Ringkonnakohus
Harju Maakohtu Tallinna kohtumaja
Pärnu Maakohtu Haapsalu kohtumaja
Tartu Maakohtu Tartu kohtumaja
Tartu Ringkonnakohtu kohtumaja
Tallinna Ringkonnakohtu Tallinna kohtumaja
Open Knowledge Estonia
Eesti Isikuloo Keskus
Eesti Mälu Instituut
Inimõiguste Instituut
E-riigi akadeemia
Eesti Koostöö Kogu
Tartu Ülikooli arvutiteaduste instituut
Tartu Ülikooli õigusteaduskond
Riigikantselei
Riigikogu kantselei
Presidendi kantselei
Õiguskantsleri kantselei

Kristiina Krause
5193 3390
kristiina.krause@justdigi.ee